

RECULL DE PREMSA

19/03/2014

Col·legi
de Periodistes
de Catalunya

 acceso

PREMSA

SELECCIÓ DE LES NOTÍCIES DEL SEU INTERÈS

Col·legi
de Periodistes
de Catalunya

PERIODISME I MITJANS DE COMUNICACIÓ

Data	Titular/Mitjà	Pàg	Docs.
19/03/14	GEOGRAFIES GAZIEL / LA VANGUARDIA (ED. CAT) CULTURA/S	5	4
19/03/14	EL PERIODISTA COMPROMÈS / LA VANGUARDIA (ED. CAT) CULTURA/S	9	1
19/03/14	BIBLIOGRAFIA: UN CLÀSSIC DEL PERIODISME I EL CATALANISME / LA VANGUARDIA (ED. CAT) CULTURA/S	10	1
19/03/14	PIERRE GONNORD FOTÒGRAF "LA CARA NO ÉS EL MIRALL DE L'ÀNIMA, SINÓ EL MAPA DE LA NOSTRA VIDA" / ARA	11	1
19/03/14	CONFLICTO LEGAL POR LA PUBLICIDAD ENCUBIERTA DE FAMOSOS EN TWITTER / EXPANSION	12	1
19/03/14	TONI CLAPÉS: "M'HAURIA AGRADAT FER ALTRES COSES PERÒ SEMPRES HE REBUT UN NO" / ARA	13	1
19/03/14	L'AMOR A LA RÀDIO ES DIU TONI CLAPÉS / ARA	14	1
19/03/14	ROURES: "MEDIAPRO SALDRÀ A COTIZAR A BOLSA EN DOS AÑOS" / EXPANSION	15	1
19/03/14	«INFORME LOBATÓN», CONTRA LOS CRIMINALES / LA RAZON	16	1
19/03/14	¿QUIÉN APAGA LA TELEVISIÓN? / EL PAIS (EDICION NACIONAL)	17	1
19/03/14	PREMI A LA TRANSPARÈNCIA 'ON LINE' / EL PERIODICO DE CATALUNYA (ED. CATALA)	18	1
19/03/14	LES TV NO TENEN QUI LES DOBLI / EL PERIODICO DE CATALUNYA (ED. CATALA)	19	1
19/03/14	GOOGLE Y VIACOM ENTIERRAN LA GUERRA / EL PAIS (EDICION NACIONAL)	20	1
19/03/14	LA MODIFICACIÓN DE LA LEY SOBRE LA LIBERTAD DE PRENSA DIVIDE A REINO UNIDO / LA RAZON	21	1
19/03/14	SORIA: "LA COMPRA VA EN LA DIRECCIÓN MARCADA POR LA UE" / CINCO DIAS	22	1
19/03/14	ELISEO OLIVERAS, PREMI ERNEST UDINA A LA TRAJECTÒRIA EUROPEISTA 2014 / EL PERIODICO DE CATALUNYA (ED. CATALA)	23	1

PERIODISME I MITJANS DE COMUNICACIÓ

SELECCIÓ DE LES NOTÍCIES DEL SEU INTERÈS

Geografies Gaziel

Va ser el periodista més important de la seva generació, cronista de la Primera Guerra Mundial, director de 'La Vanguardia', ideòleg de la relació Catalunya-Espanya... Als 50 anys de la seva mort, Agustí Calvet és una referència imprescindible de la cultura liberal del segle XX. Revisem la seva figura a través dels seus paisatges

El periodista i escriptor, en un retrat datat el 1962

FOTO BIBLIOTECA DE CATALUNYA, BARCELONA

SANT FELIU DE GUÍXOLS

Aquesta dolça terra meva

Toni Sala és escriptor, acaba de publicar la novel·la 'Els nois' (L'Altra Editorial)

TONI SALA

Els últims estius de la seva vida, Juli Garreta –patriarca del sardanisme– passava les tardes, de tres a sis, a la casa que Gaziell tenia llogada al carrer del Raig, un dels més bonics i inesperats de Sant Feliu de Guíxols. Prenien cafè al jardinet i, fumant i xerrant, Gaziell mirava de posar d'acord Garreta i Salvador Albert perquè escrivissin una mena de *Mestres Cantaires de Catalunya*.

Costaria de dir quin d'aquests dos homes, Garreta o Gaziell, va portar Sant Feliu de Guíxols a una plenitud més vigorosa. "Els meus ulls i la meua ànima són sensibles només a aquest racó de món", deia Garreta, i això pot fer-nos somriure si ens atenem al tòpic d'un Garreta infantil, però es fa molt comprensible si coneixem el racó de món en qüestió. Gaziell ho deia diferent: "Jo dec estar fet a la mida d'aquesta dolça terra meua." Es veia a si mateix conformat a la mida de Sant Feliu i, ja que "l'home és la mesura del tot", ho analitzava tot des de la perspectiva de la seva terra.

És fàcil d'entendre. El paisatge

de Sant Feliu és a escala humana, o sigui, accessible, i fructifica a l'obra de Gaziell com ho fa Blanes a l'obra de Joaquim Ruyra. La gran diferència és que Ruyra és un terratinent catòlic i Gaziell és un burgès noucentista viatjat i passat per Proust, i la seva relació amb Sant Feliu es troba a l'altra punta d'una relació problemàtica: costa d'imaginar un idil·li més complet que el que va viure Gaziell amb el que ell en deia –d'una manera tan ajustada, pel resguard encauat de la vila– el seu niu. Va ser el seu model de *vila espiritual* i no va tenir cap problema a compararla amb les petites capitals antigues de Grècia i la Toscana. "L'home ha de ser l'expressió personal del territori concret que va produir-lo, com una flor ho és d'un test", va escriure, reformulant com sempre Maragall, que encara ho havia dit millor: "Cada home és un tros de la terra nadiua amb cara i ulls i esperit i braç."

El tracte immediat que la seva terra permet amb els elements –la terra, l'aigua, l'aire, allà rarament agressius– posava Gaziell en contacte directe amb el món presocrà-

tic. Com l'obra d'un d'aquests grecs primigenis i, doncs, encara no enfarregats de retòrica, tota l'escriptura de Gaziell surt del fons de la seva persona. La clau de volta de la seva mirada és passar honestament tot el que veu per la pròpia experiència, manera infal·lible de ser veraç, entretingut i universal, i única fórmula per produir literatu-

El retorn literari al seu poble va ser el remei perquè el fatalista Gaziell tingués consol

ra. D'aquí en ve la densitat essencial del seu estil, sense divagacions ni floritures.

D'entre els presocràtics, Gaziell repetia sovint la lectura d'Homer, "com una cura espiritual". Ho feia en la versió de Riba, en què Ulisses diu de la seva pàtria: "És la terra d'un i, el que és jo, no sé veure altra cosa que sigui més dolça." Exactament dolça. "Aquesta dolça terra meua." El retorn literari a la seva vila va acabar sent el remei perquè

el fatalista Gaziell –*Tots els camins duen a Roma*– tingués conhort, en el retrobament del Sant Feliu arcàdic de la seva infantesa a l'època gloriosa del suro, idealitzat com ho és sempre qualsevol paradís, i sobretot vinculat al retorn públic a la llengua catalana. Un dels seus últims escrits, si no l'últim, és el text breu i impressionant que tanca l'*Obra completa* de l'Editorial Selecta, titulat *Un gaudi inefable*. Gaziell hi compara la seva culminació lingüística, l'haver pogut tornar a l'escriptura en català, a la ventura d'Ulisses.

Més enllà dels advertiments savis que Gaziell va fer a la seva vila –i que avui, per cert, amb el repartiment de l'herència Anlló, Sant Feliu faria bé de tenir en compte a l'hora de triar entre els dos models que representen, per una banda, el carnaval popular i, per l'altra, la Thyssen o el Porta Ferrada–, més enllà del seu catalanisme finalment desenganyat de qualsevol encaix amb Espanya, queda encara tros per córrer de Gaziell, i és segur que hauré de rellegir-lo d'aquí uns mesos, s'acabi com s'acabi el viatge a Ítaca en curs. |

A dalt, Gaziell fotografiat al costat del mar a Sant Feliu de Guíxols el 12 d'agost de 1963

FOTO BIBLIOTECA DE CATALUNYA, BARCELONA

BARCELONA

Enmig de tanta cendra

ANTONI VIVES

Com m'ha plagut, amic Calvet, de tenir notícies vostres, i per vos mateix! Quants records ha desvetllat en mi la vostra lletra! Les nostres converses a l'Institut, on us vaig conèixer, i al pati de l'Ateneu, en companyia sovint d'en Nicolau d'Olwer, i al vostre despatx de *La Vanguardia*... Teniu raó: tot això no tornarà". Aquest extret de la carta que el mestre Fabra envià a Gaziell des de l'exili definitiu de Prada, el 10 de gener de 1948, ens prepara per comprendre l'aventura vital i de compromís cívic de Gaziell amb Barcelona, així com la tensió entre el passat viscut com un món perdut, i un futur com a mínim incert, per no dir impossible.

Per la correspondència amb Agustí Duran i Sanpere, el gran precursor del Museu d'Història de la Ciutat, sabem que la primavera de 1951 Agustí Calvet va començar a recopilar els seus articles de *La Vanguardia* per preparar dues antologies, una de magnífica sobre Catalunya, editada fa ben poc per Jordi Amat, i l'altra, no menys interessant, i sorprenentment inèdita, sobre Barcelo-

na. Era "fullaraca per deixar-la arrenclerada i assequible als ulls d'algun possible investigador futur del periodisme català". Gaziell diu al mestre Fabra que el món generat pel triangle Ateneu, Institut i *La Vanguardia* no tornarà. Aquest

Gaziell és un barceloní de cap a peus, forjat en el catalanisme cosmopolita de l'Ateneu

ho confirma des de l'exili. Avui sabem, però, que l'any 1940, des de la mateixa frontera d'Hendaia, Gaziell envia una postal a Francesc Cambó per posar-se a disposició de la represa. No siguem ingenus: ningú no es pren la molèstia de recopilar i de corregir originals amb precisió de cirurgia si en el fons de l'esperit no s'hi guarda un mínim d'esperança, si entre les cendres de la derrota total no "s'hi conserven les brases més vives de la nostra llengua... pensant en l'avenir", tal i com escriu a l'editor Cruzet el mateix any 1951.

Gaziell amb el pintor Joaquim Sunyer passejant per l'avinguda Diagonal de Barcelona l'abril del 1946 FOTO BIBLIOTECA DE CATALUNYA, BARCELONA

CATALUNYA

Amb sensibilitat nacional

Manuel Llanas és professor a la Universitat de Vic. El seu últim llibre és l'edició de l'epistolari de Gaziell i J.M. Cruzet, "Gaziell i Josep M. Cruzet (i l'Editorial Selecta). Correspondència (1951-1965)" (Publicacions de l'Abadia de Montserrat)

MANUEL LLANAS

Fins al 1918. Per cronologia i formació, l'Agustí Calvet universitari i erudit dels orígens es va integrar de ple en l'anomenada segona generació de l'Institut d'Estudis Catalans (IEC). Una generació que, amb figures com Jordi Rubió i Balaguer, Nicolau d'Olwer o Agustí Duran i Sanpere, aspirava a homologar la cultura catalana amb el més granat de l'europea i a emancipar políticament Catalunya de la secular supeditació al centre peninsular. En aquest sentit, poc abans de morir, Gaziell, tot girant els ulls enrere, descrivia així la flama patri-

òtica que a primers de segle l'arborava: "Entre els meus quinze i vint-i-cinc anys, si a Catalunya s'hi hagués produït un alçament com el d'Irlanda, jo hauria fugit de casa per agafar un fusell i anar-me'n a muntanya".

L'etapa a 'La Vanguardia'. Entre 1918 i 1936, instal·lat a Barcelona i a *La Vanguardia*, on va assumir responsabilitats creixents, fa un gran esforç per fomentar l'acostament i el coneixement mutu catalanocastellà. I ho fa des de les dues capitals, perquè entre 1925 i 1930 publica més de cent articles al diari *El Sol*, una part no gens negligi-

ble dels quals, presidits per una prou conciliadora i didàctica, giren al voltant de la convivència dels pobles ibèrics.

Amb la proclamació de la Segona República, Gaziell incrementa encara més aquesta campanya personal; així, el 2 d'octubre de 1931 publica a *La Vanguardia* un article

Aspirava, amb altres homes de la seva generació, a homologar la cultura catalana amb el millor de l'europea

de títol explosiu, "España ha muerto", la tesi del qual era que amb el nou règim havia sucumbit l'Espanya pretèrita, uniformista i castellanitzada, per donar pas a les Espanyes vives i diverses. Pocs mesos després, i des d'una altra tribuna madrilenya, el diari *Ahora*, malda-va per vèncer els recels derivats de l'Estatut català i de l'actuació de Macià. Més encara: tres mesos abans d'esclatar la guerra, un Gaziell desesperançat pel penós panorama polític encara tenia esma d'esperar que l'Espanya lliure i viva promoguda per Catalunya acabés suplantant la tancada, arcaica i intolerant ("Hacia las Españas").

Gaziel és un barceloní de cap a peus, forjat a la fornal del catalanisme incipientment cosmopolita de l'Ateneu, incorporat a primera hora al rigor noucentista de l'Institut d'Estudis Catalans, viatjat i cooptat pel geni de Miquel dels Sants Oliver per a *La Vanguardia*, el diari mirall de Barcelona, en definició feliç del mateix Gaziel.

Gaziel sap que la catalanitat penja del fil de Barcelona. Obsessionat per aquesta certesa, escomet amb força contra la incapacitat vertebradora i la pobresa espiritual de la burgesia, l'estultícia de les institucions (bàsicament de l'Ajuntament de la ciutat i de la Mancomunitat liderada per Puig i Cadafalch, donant per perdut el

talunya, del futur de la Diagonal i de la qualitat espiritual de la capital de Catalunya. Recrea paisatges i apunta camins. Gaziel desmenteix els que anys a venir, des de certs sectors del catalanisme majoritari de la transició, neguen el paper fonamental de Barcelona per configurar la nostra capital com a eix vertebrador del país. Ho fa amb contundència profètica, apel·lant a la "sinceritat, sinceritat i sinceritat", navegant entre l'ambició de grandesa i el llast de la servitud de la societat barcelonina, cosint com pot la desproporció dolorosa entre el que la ciutat desitja i el que li manca.

Gaziel sap que Barcelona se la juga en la santa continuïtat, en les apostes a llarg termini. Ambiciona una societat barcelonina madura intel·lectualment, una ciutat que inverteixi en la conservació del progrés assolit; una ciutat que funcioni, justa, oberta al món i arrelada a la cultura del país. Rebutja els cops de cap i afirma que les ciutats grans fan grans els esdeveniments, i no a l'inrevés.

Gaziel interpreta Barcelona interpretant els anhels explícits i implícits de la nostra capital. Ell tria, és clar. Ho fa amb una honestedat i una fidelitat a prova de totes les proves. La que l'ha fet perviure enterrat entre tanta cendra per, avui, començar a ressuscitar. |

Antoni Vives és polític i escriptor. La seva última novel·la publicada és 'I demà, el paradís' (RBA)

La Vanguardia, 24 d'abril de 1936).

Després del 1939. Els fets del 6 d'octubre de 1934 representen un punt d'inflexió decisiu. Sota el seu impacte i el de la Guerra Civil, a partir de 1938 emprèn una revisió a fons dels postulats de la doctrina de Prat de la Riba. Una revisió desplegada, sobretot, en els assaigs de *Quina mena de gent som* i en la *Trilogia ibèrica* que, en obligada síntesi, establia que Catalunya, de proverbial incompetència política, era una nació orgànicament feble, incapaç de separar-se d'Espanya, però, alhora, també incapaç de fondre's-hi. Amb aquestes premisses, l'ideal de confraternització hispànica defensat abans de 1936 s'havia es-

ser, ni volent". Ho palesen també algunes mostres de l'epistolari, la més contundent i reveladora de les quals forma part d'una carta de 1957 a Rubió i Balaguer: "Després de la bona fe amb què tota la vida vaig defensar modestament, amb els meus modestíssims mitjans, la necessitat de la col·laboració intel·ligent, amb tota la convivència i conllevança que fossin necessàries, ara, a les vells, ja no hi crec, en absolut. No hi ha, tal com estan les coses, cap solució lògica més que el separatisme integral –el de Portugal i el de les repúbliques americanes. I com que en el separatisme no hi crec pràcticament, per impossible, no em queda més refugi que el separatisme platònic o

Esvaït després de la Guerra Civil el seu ideal de confraternització hispànica, el va substituir pel que anomenava "separatisme platònic"

vaït del tot, substituït pel que Gaziel mateix anomena "separatisme platònic". Ho palesen, sense ombra de dubte, diferents passatges del dietari *Meditacions en el desert* (1946-1953) com el següent, corresponent al 13 de gener de 1951: "Segons el sentit que Castella ha donat a Espanya i ha imposat a tots els pobles peninsulars, amb la sola excepció de Portugal, els catalans no som espanyols. No ho podem

mental: l'estranya i absurda posició en què jo em trobo".

D'aquesta convicció en venia el que Gaziel anomenava la "tragèdia de Catalunya": un problema col·lectiu insoluble amb greus repercussions individuals. Per això acabava dient: "Ser català, creu-me, noi, és un dels dolors més horribles que poden sentir els homes dotats, com nosaltres, de sensibilitat nacional". |

Agustí Calvet (a la dreta a la fotografia) amb Josep Pla en una imatge de l'any 1962

FOTO BIBLIOTECA DE CATALUNYA, BARCELONA

El periodista compromès

MÀRIUS CAROL

Agustí Calvet, *Gaziel*, és un d'aquests periodistes la biografia dels quals resumeix tota la grandesa i misèria d'un ofici apassionant com cap altre. Més enllà de la seva lucidesa mental per entendre el temps que li va tocar viure –cosa que li va costar atacs polítics i més tard un exili no només físic sinó també interior–, va ser un renovador del periodisme, com testimonien les pàgines de *La Vanguardia* els anys que li va tocar dirigir-la. Però com a professional, va lluitar contra el desprestigi de l'ofici, concretat en la seva precarietat laboral. *Gaziel* va defensar sempre l'existència d'un codi deontològic del periodisme i una remuneració digna dels professionals. I un periodisme compromès, inseparable del seu servei a la societat.

La vida periodística de *Gaziel* va començar el 1914, a la capital francesa. Era un jove amb ànsies literàries, que va saber convèncer Miquel dels Sants Oliver, un director mallorquí amb bona ploma i ment ben mollada, perquè li deixés escriure a *La Vanguardia* una sèrie de cròniques que va titular "Diario de un estudiante en París". A la tornada, va persuadir el seu superior perquè l'enviés al front de batalla, com a corresponent de guerra. Els seus articles a les trinxeres aliades, i els d'Enrique Domínguez al front alemany, van permetre als lectors del diari conèixer perfectament l'evolució de la Primera Guerra Mundial.

En tornar, prestigiats pels seus escrits, es va incorporar a la redacció i va participar en el que Manuel Llanas va qualificar "l'aventura del formidable desplegament de la premsa contemporània", gràcies a l'esperit emprenedor de Ramón Godó, que va invertir en les tecnologies de l'època. El 1933, va passar a ser director únic i va brillar en temps extraordinàriament complexos, *La Vanguardia* va assolir els 200.000 exemplars. El 1934, *Gaziel* escrivia premonitòriament: "Fa temps que dic que això acabarà malament. Acabarà malament, perquè a Espanya no veig demòcrates ni republicans de debò. Només hi ha aprofitats i fanàtics".

Bibliografia: un clàssic del periodisme i el catalanisme

Gaziel
Diario de un estudiante.
París 1914
 DIÉRESIS
 352 PÀGINES
 19 EUROS

Quan s'anava a commemorar el primer cinquantenari de la Gran Guerra, el vell Gaziel va tornar al llibre amb el qual havia estrenat la seva fama: 'Diario de un estudiante en París', recopilació d'articles publicats a 'La Vanguardia' l'estiu del 1914. Més que traduir al català el llibre que descriu la transformació moral de la vida parisenca, Gaziel va optar per reelaborar-se a si mateix, però la mort li va permetre treballar només vuit capítols i de la resta se'n va encarregar el corrector de la seva editorial. Aquesta edició, amb pròleg d'Enric Juliana i epíleg de Manuel Llanas, es tradueix ara al castellà

Gaziel
De París a Monastir
 LIBROS DEL ASTEROIDE
 305 PÀGINES
 17,95 EUROS

L'obra mestra oblidada del Gaziel corresponsal. En paraules de Félix de Azúa, "publicat el 1917, sembla impossible, però cent anys més tard conserva la seva frescor, la seva honradesa, la seva agudesia intacta." A finals del 1915, amb el conflicte encallat al centre d'Europa, el jove periodista emprèn un viatge pel sud del continent creient que la sort de la guerra podria estar jugant-se als Balcans. Reportatge i llibre de viatges alhora (Itàlia, Grècia, Sèrbia), el culte Gaziel es va entrevistar amb figures de la política hel·lènica i va contemplar amb els seus ulls el drama dels refugiats. Gairebé una novel·la d'aventures

Gaziel
Tot s'ha perdut
 RBA / LA MAGRANA
 280 PÀGINES
 21 EUROS

Durant la segona meitat de la dècada dels cinquanta, Gaziel, quan encara vivia a Madrid, va elaborar aquesta antologia dels seus articles sobre política catalana. La tria havia quedat inèdita al seu arxiu fins que la Biblioteca del Catalanisme l'ha donada a conèixer. Reflexió crítica sobre l'actuació de la seva generació, a consciència l'autor va cloure l'assaig amb els tres articles duríssims que havia escrit arran dels fets del 6 d'octubre del 1934. Vuitanta anys després, aquesta selecció periodística ha activat el retorn del gran periodista com un dels principals ideòlegs de la catalanitat. En ple debat sobiranista, utilitzat pels uns i pels altres, no ha deixat indiferent ningú

Gaziel / Josep Maria Cruzet
Correspondència (1951-1964)
 PUBLICACIONS DE L'ABADIA DE MONTSERRAT
 473 PÀGINES
 23 EUROS

L'última etapa del Gaziel escriptor la va viure com a assagista en llengua catalana. La resurrecció va ser possible gràcies a la tenacitat de l'editor J.M. Cruzet. La seva fecunda relació la mostra aquesta correspondència editada per Manuel Llanas –el primer acadèmic que va estudiar de manera sistemàtica la figura i l'obra del periodista. Els temes principals d'aquesta notable aportació documental, en la qual a cada pas compareix l'ombra de Pla, són l'edició de 'Tots els camins duen a Roma', l'angoixa provocada per la censura franquista i el neguit que Gaziel sentia per la pobra recepció crítica dels seus últims llibres

Gaziel
Castilla adentro
 EDICIONES DEL 98
 DE PRÒXIMA APARICIÓ

"Tan català i tan espanyol, tan europeu i tan europeista". L'acadèmic Fernández Almagro tancava amb aquesta definició de Gaziel la seva crítica a 'Castella endins'. Assaig i llibre de viatges alhora, era el primer lliurament d'una trilogia dedicada a fonamentar per la via de l'experiència la ideologia per la qual el catalanista Gaziel sempre va apostar: l'iberisme. Fruit de la meditació sobre els seus passejos, el llibre va tenir ràpida traducció al castellà a la mítica col·lecció El Puente. Ediciones del 98, que ha reeditat 'Viaje a pie' de Pla, recuperarà aquesta obra major del Gaziel de maduresa

Josep Martí
El segrest de Gaziel
 PROA
 DE PRÒXIMA APARICIÓ

La publicació de l'antologia inèdita d'articles sobre Catalunya i el catalanisme 'Tot s'ha perdut' ha provocat un viu debat sobre els usos presentistes dels judicis del periodista. En aquest context, Josep Martí –secretari de comunicació de Presidència de la Generalitat– ha rescatat l'anàlisi sistemàtica que va fer de tota l'obra de Gaziel quan estudiava periodisme i l'ha reelaborat en forma d'assaig divulgatiu per presentar-lo com el formulador d'un liberalisme humanista que li va permetre parlar de política, sí, però alhora també actuar com un moralista de la tradició dels Boswell i Montaigne

PIERRE GONNORD

Fotògraf

Objectius Es pot dir que Pierre Gonnord busca la dignitat del seu ofici de fotògraf en la dignitat de les persones que retrata. Afirma que treballa la identitat i que és, a través del retrat, com aconsegueix contemplar i conèixer la condició humana i informar-ne

“La cara no és el mirall de l'ànima, sinó el mapa de la nostra vida”

CRISTINA
ROS

Cada treball representa una experiència vital per a Pierre Gonnord. Aquest fotògraf, nascut a Cholet (França) el 1963 i resident a Madrid des de fa un quart de segle, assegura que té la sort immensa de fer el que més li agrada, que és retratar les persones que ell mateix tria. Situat davant de la seva càmera, cada dona i cada home desprenen una llum especial, es tornen éssers únics que, de cop i volta, per aquest poder que té la fotografia de Gonnord, parlen més d'una condició col·lectiva que no pas de la seva singularitat. Al museu Es Baluard de Palma, on Pierre Gonnord ha impartit el taller *Viure el retrat*, se situa davant d'una de les seves obres més significatives: *Konstantina*.

Què té *Konstantina* que la fa tan singular?

És un dels retrats que m'estimo d'una manera especial. A la *Konstantina*, una gitana romanesa, la vaig conèixer a Madrid, on es dedicava a netejar els vidres dels cotxes que s'aturaven en un semàfor. No tenia més de 15 anys i s'acabava de casar. Vivia amb la seva família en una xabola de Valdemingómez, als afores de Madrid. Per fer-li el retrat, vaig conèixer la família, vaig parlar amb els patriarques del poblat perquè em donessin permís per fotografiar-la. Ella havia tingut un accident de petita que li havia deixat una cicatriu molt visible a la cara. Així i tot, era molt guapa, perquè la seva mirada expressava que estava molt lluny del món en el qual vivia. Sento un gran interès per la diàspora gitana, com es relacionen entre ells, amb els animals, com es mouen, què senten aquestes persones que no tenen una terra pròpia.

Sé que a la *Konstantina* la va convidar al seu estudi per fer-li les fotos, però vostè sol fer-les a l'ambient de la persona que retrata.

Sí, a la *Konstantina* li vaig fer les fotos a l'estudi, que no és el que m'agrada. Prefereixo retratar les persones al seu lloc, on hi ha l'escalfor i l'aroma de la seva vida. Sento que quan treus algú del seu món, en el camí cap a l'estudi, es perd alguna cosa, segurament la calor, el fil de continuïtat de la convivència... Per això m'estimo més improvisar una mena d'estudi amb una tela o un cartró a l'espai que el retratat sent seu.

I tanmateix vostè galbrebé sempre esborra l'entorn, el converteix en una abstracció, en un fons neutre. Per què ho fa si parla de la relació de la persona amb el seu entorn? Si faig desaparèixer l'entorn és perquè sé que la cara té un poder narratiu immens, ja narra prou per ella mateixa. Només mirant la cara retratada, l'espectador ja sent quina vida hi ha al darrere, ho percebrà i segurament no s'equivocarà.

¿És realment la cara el mirall de l'ànima, com diu el tòpic?

No, ni la cara ni els ulls, com diu l'expressió popular. Avui entenem que no és així. La cara no és el mirall de l'ànima, sinó que és el mapa de la vida, de la nostra vida, de la de cadascú de nosaltres.

I, així i tot, vostè converteix la imatge d'una persona en la de tota una societat. ¿No és així?

Procuro que les persones retratades siguin portaveus de la condició humana. No m'interessa gaire expressar trets del seu caràcter, sinó capítols de la vida. I una imatge et transporta a una altra. Fer un retrat és com tenir a la mà una pilota de fil, que estires i estires, i hi veus experiències vitals, moments o històries que finalment són col·lectives, universalitzables. De fet, jo treballo sobre la identitat de les persones, sobre les arrels.

Miners, obrers, sense sostre, emigrants, gitanos... ¿Treballa des del compromís de fer visible la marginalitat?

No, realment jo no treballo sobre la marginalitat, sinó sobre les condicions de vida i la identitat de cada col·lectiu. Per exemple, he retratat l'emigració anant a grans fàbriques globalitzades perquè em preocupa la pèrdua de la identitat.

Quin és per vostè el poder de la fotografia?

La fotografia té el poder de tot acte de creació, sorgeix de la realitat per transportar-te a un altre lloc. El retrat, per mi, és convivència, perquè només de cohabitar amb les persones que retrates podràs definir-les a través d'una imatge. És tot un ritual, un treball dur, físicament i psicològicament. Viatjo molt, perquè hi ha llocs i persones que no em voldria morir sense conèixer-los. Per això la meua manera de treballar és molt lenta. Estic sol quan treballo, com a única via per empatitzar amb els altres.

S'han comparat sovint els seus retrats amb la pintura barroca. ¿Ho comparteix?

Si he de buscar referents per a les meves fotografies, m'estimo més parlar de literatura que de pintura. No nego que m'atreu la pintura de Velázquez més psicològica. Però em sento més pròxim a Txékhov, a la manera com fa servir els silencis.

Hi ha sovint una rebel·lia a les cares que retrata. S'hi identifica?

Vaig néixer al camp i vaig passar l'adolescència a París, amb els avis. Vaig recollir els fruits del Maig del 68, de la lluita feminista, de les reivindicacions de l'esquerra, de la transformació social... No puc defugir de tot aquest esperit transformador. I, tanmateix, tots vivim una lluita constant entre les nostres pors i els nostres somnis.

Pierre Gonnord davant el retrat que va fer a la *Konstantina*, i que és una de les obres que s'exhibeixen al museu Es Baluard de Palma. ENRIQUE CALVO

un
cineasta

INGMAR
BERGMAN

un color

un llibre

'ABSALOM,
ABSALOM!'.
DE FAULKNER

Conflicto legal por la publicidad encubierta de famosos en Twitter

Los anunciantes están obligados a distinguir claramente los actos publicitarios que realizan en los medios de comunicación. Sin embargo, estas normas no siempre son aplicadas en las redes sociales.

V. Moreno, Madrid

Las redes sociales como Facebook o Twitter se han convertido en un nuevo terreno de juego para los anunciantes. Las marcas han decidido apostar por estos medios y han contratado a celebridades para hacer llegar su mensaje al resto de usuarios. Sin embargo, muchas veces, las reglas que se aplican a la publicidad en otros ámbitos se incumplen en estas plataformas, cruzando así la delgada línea que les separa de la publicidad encubierta.

“El principio de información en el mundo de la publicidad es esencial. El consumidor debe poder distinguir entre lo que es un anuncio y lo que es una información. Por eso, en Internet y en las redes sociales se aplica la misma regulación que existe para la publicidad *offline* -Ley General de Publicidad y Ley de Competencia Desleal-, así como lo estipulado sobre comunicaciones comerciales en la Ley de Servicios de la Sociedad de la Información y de Comercio Electrónico (LSSI)”, explica Francisco Pérez-Bes, abogado especializado en derecho de Internet. El letrado cree que, por ahora, la publicidad en las redes sociales ha dado pie a que algunos anunciantes hayan tenido la tentación de enmascarar sus anuncios como contenido editorial cuando, en realidad, no lo es, tratando así de lograr que el consumidor le preste la atención que, de otro modo, no le daría.

Falta de resoluciones

Para Patricia de Anduaga, gerente especializada en nuevas tecnologías del despacho BDO, la falta de resoluciones en España frente a la publicidad encubierta en las redes sociales está provocando el continuo incumplimiento de la normativa vigente. “En nuestro país no se ha sancionado a nadie todavía por este tema. Sin embargo, en Reino Unido, el organismo regulador encargado del control de la publicidad en los medios ya ha intervenido ante denuncias de consumidores. La Autoridad de Estándares en Publicidad (ASA, por sus siglas en inglés)

NIKE TENÍA RAZÓN El futbolista Wayne Rooney fue denunciado por supuesta publicidad encubierta en un tuit. El regulador inglés no sancionó a Nike ni al jugador ya que se citaba a la marca, el eslogan y se usaba una foto oficial de la campaña. Existían suficientes indicios de que era publicidad.

ha fijado ciertas obligaciones que los anunciantes deben cumplir en sus mensajes publicitarios, como incrustar en el texto el hashtag #ad, para indicar que es una publicidad (*advertisement*). En EEUU ya han optado por crear una regulación específica sobre comunicaciones electrónicas”.

Como explican los dos expertos, el problema real en este caso no es un vacío legal, puesto que la legislación existente puede extrapolarse a la publicidad realizada en redes

Los expertos piden sanciones disuasorias para que se cumpla la ley de publicidad

sociales, sino la falta de estándares para poder indicar, sin que exista ningún tipo de duda, que se está enviando un mensaje comercial. “A falta de un reglamento específico para este tipo de publicidad, se debería tener en cuenta la legislación existente. El artículo 20.1

EL CASO DANONE En julio de 2013, varios famosos españoles -Nuria Roca, Carolina Cerezuola, Jesús Vázquez o Santi Millán- publicaron en sus perfiles de Twitter un mensaje con el #porfincalor. Lo que parecía ser un simple mensaje personal, ya que no se indicaba que fuera un tuit patrocinado, resultó formar parte de una campaña de Danone para su producto Yolado. Cerezuola fue la única que integró el #publi dentro de su mensaje.

de la LSSI impone que las comunicaciones comerciales realizadas por vía electrónica sean claramente identificables como tales, contemplando la inclusión de los términos publi o publicidad. Teniendo en cuenta esto, utilizar el hashtag #publi en los tuits publicitarios podría ser una solución fácil para cumplir con la normativa actual”, cometa Pérez-Bes. El abogado, sin embargo, tampoco descartar otras alternativas, como un signo o icono que pueda indicar la naturaleza

publicitaria del contenido que se está visualizando.

Otro asunto complicado en una denuncia por este tipo de publicidad encubierta es demostrar que el prescriptor lo ha hecho a cambio de algún tipo de remuneración, sea de la naturaleza que sea. “Ningún usuario puede demostrar que existe algún tipo de contrato, pero sí puede realizar un barrido de prueba para tratar de encontrar coincidencias de la relación entre el prescriptor y la mar-

ca en otros medios de comunicación”, añade De Anduaga.

Posibles soluciones

Además de fijar los estándares para las redes sociales, ambos abogados creen que lo que falla en este caso es la vía de denuncia y las sanciones. Pérez-Bes cree que la solución pasa por crear un sistema de interacción entre la plataforma que aloja esa publicidad y los propios usuarios y que la Administración Pública facilite las reclamaciones y denuncias de los consumidores a través de una ventanilla única. Por su lado, la letrada de BDO considera que deberían incrementarse las sanciones por publicidad encubierta. “La multa más alta que se puede imponer es de 600.000 euros y esta cifra, para ciertas marcas, no tiene un poder disuasorio real. La sanción debería medirse por el impacto económico de la comunicación publicitaria. Habría que fijar una cifra fija, dependiendo de si es una infracción leve, grave o muy grave, a la que se sumara un variable que dependerá del resultado obtenido por la campaña publicitaria”.

El 'selfie' de los Óscar: ¿acto espontáneo o publicitario?

Lo que pareció ser uno de los momentos más espontáneos de la última ceremonia de entrega de los Óscar, el ya famoso 'selfie' de Ellen DeGeneres con actores como Brad Pitt o Meryl Streep, fue en realidad un acto de publicidad para Samsung. La compañía surcoreana invirtió más de 14 millones de euros en anuncios durante la retransmisión de la gala, pero también solicitó que sus productos aparecieran

en la ceremonia. La foto, que ha dado la vuelta al mundo, fue tomada con un Samsung Galaxy Note 3 y el

La foto de grupo de los Óscar, ha batido todos los récords de retuit de la plataforma.

teléfono inteligente apareció en primer plano durante varios segundos. Lo que no estaba previsto es que la

instantánea se convirtiera en una foto viral en Twitter y recibiera más de 3 millones de retuits. Al final, esta foto se ha convertido en la mejor publicidad para Samsung. El único problema que ha surgido es que DeGeneres colgó en su cuenta de Twitter, durante la noche, fotos de los actores entre bambalinas realizadas con su iPhone. Así, el 'product placement' podría haberse convertido en un acto de publicidad encubierta.

Toni Clapés

PRESENTADOR DE 'VERSIÓ RACI'

Passió "Fer les tardes a la ràdio era un somni, i es va complir"
Pronòstic "Un dia sortirà un altre programa i el 'Versió' sonarà antic"
Televisió "Hi ha un projecte de programa a TV3, però no està tancat"
Futur "El meu objectiu és plegar com més aviat millor"

"M'hauria agradat fer altres coses però sempre he rebut un no"

ALBERT CASTELLVÍ ROCA

Toni Clapés té 46 anys, però ja en fa 30 que treballa a la ràdio. Aquesta tarda (16 h - 19 h) ho celebrarà amb un especial del *Versió RACI* des del Teatre Tívoli en el qual participaran una vintena d'històrics de les ones.

¿Ets dels que somiaven dedicar-se a la ràdio des de petits?

Sí. Jo sempre he escoltat molta ràdio, sempre m'ha agradat molt.

Ara celebres que hi portes 30 anys. Però això és casual. No és que tingui apuntat el dia que vaig començar. Va sortir a partir d'una entrevista que em van fer per a una revista, i em va venir al cap de muntar alguna cosa vinculada a la ràdio.

En què s'ha concretat?

El programa d'avui és un reflex del que jo he escoltat, no durant aquests 30 anys, sinó des d'abans de dedicar-me a la ràdio. És una excusa per recordar els que per a mi han estat referents, una manera d'agrair la feina que van fer, que em fessin disfrutar a mi i suposo que a altra gent.

Com serà el programa?

Farem un repàs ràpid a moments de la ràdio: com va néixer l'APM?, com va aparèixer el senyor Casamajor al programa del Sardà, com es va incorporar la padrina Josefina a *El terrat*, com va començar *La nit dels ignorants* amb el Carles Cuní...

D'aquests 30 anys, 17 han sigut a les tardes. Com hi vas anar a parar? Jo era a la SER, fent una secció d'humor a *La ventana*, amb el Xavier Sardà, i se'm va fer la proposta de fer un programa d'una hora a Catalunya

Ràdio, de 6 a 7. Ho vaig acceptar i vaig començar a fer el *Versió*. Al cap de dos anys el Jordi González va marxar de Catalunya Ràdio i em van oferir fer de 4 a 7. Fer les tardes a la ràdio era un somni, i a Catalunya Ràdio encara més. Recordo que quan era petit passava per allà amb el cotxe i pensava: "¿Algún dia treballaré aquí?" I el somni es va complir.

No tens ganes de canviar una mica? Ja m'hauria agradat fer altres coses: he fet propostes, he parlat amb molta gent, però sempre he rebut un no per resposta... Les empreses volen el que funciona i mentre el programa tingui audiència suposo que la proposta sempre serà fer les tardes. I com que m'agrada fer el programa i fer ràdio, ho accepto. Si em donen l'oportunitat de fer tres hores en una emissora com RACI, jo agrairé!

Tens ganes de seguir fent el *Versió*? Sempre dic: "Aquest any és l'últim". Però durant la temporada el programa es va regenerant, hi ha parts que moren, crees altres coses, personatges, seccions. I aquest és l'al·licient per continuar. El que a mi realment m'apassiona és crear seccions, nous formats, buscar coses noves. I si l'any que ve torna a haver-hi la proposta de fer el *Versió*, intentaré fer-ho el millor possible un any més. Però no signo mai contractes de dos o tres anys. Ja en porto nou en aquesta casa i en total disset, i sempre tinc la sensació que la gent se'n cansarà.

De moment no ho sembla.

Però hi ha un dia que passa. Un dia sortirà un altre programa i el *Versió* sonarà antic, no connectarà com abans. És llei de vida, ho tinc claríssim. Si no plego abans, aquest dia el

"Sóc un privilegiat per tot el que he fet, em dono per més que satisfet. L'ego el tinc cobert de fa anys"

"A la ràdio hi ha gent que es converteix en altaveu del que s'ha de pensar. Jo prefereixo callar"

Toni Clapés, Premi Nacional de comunicació el 2013, presenta *Versió RACI*, el programa de ràdio líder de les tardes a Catalunya. PERE TORDERA

programa morirà. Quan ho començia a detectar, seré el primer a plegar.

Ara fa temps que no et veiem a la tele. ¿Tens pensat tornar-hi?

Hi ha un projecte d'un programa a TV3, però no està tancat. En funció de com vagi el pròxim trimestre TV3 decidirà si fer-lo o no. Estic a l'espera, per ara no puc dir res més.

¿A la televisió t'hi sents tan còmode com a la ràdio?

Potser la tele no és el meu mitjà. Però així com a la ràdio he tingut directores que han apostat per mi i m'han donat suport, temps, confiança i paciència perquè la cosa acabés d'arrencar, a la tele no ha sigut així.

Et sap greu?

No, no! Jo sóc molt feliç! Sóc un privilegiat per tot el que he fet, la gent

que he conegut i que he pogut entrevistar, el que he après, els oients que he tingut... No puc demanar més, em dono per supersatisfet. L'ego el tinc cobert de fa anys, no tinc cap necessitat de fer un programa de tele perquè em coneguin o per la fama. Treballa pels diners! Sóc dels que necessiten treballar per pagar la hipoteca. I gràcies a déu la puc pagar!

Plegaries, si poguessis?

El meu objectiu és plegar com més aviat millor. L'ésser humà és manta per naturalesa. Anar a treballar m'il·lusiona però la necessitat que té alguna gent de seguir al primer pla i que l'afalaguin jo no la tinc. Hi ha gent en aquest mitjà que es converteix en altaveu del que s'ha de pensar. Jo, com que no ho tinc clar, prefereixo callar. Sóc un gran ignorant i gràcies al programa he après molt. —

BONDIA

ANTONI BASSAS

EDITOR

L'amor a la ràdio es diu Toni Clapés

Toni Clapés celebra avui 30 anys de ràdio amb una edició especial del seu *Versió RACI* al Teatre Tívoli de Barcelona. Ens fem grans, sí. Sobre-tot en Clapés s'ha fet molt gran en aquestes tres dècades, i no em refereixo a l'edat, precisament. Toni Clapés té, des de fa temps, un lloc a la història de la ràdio d'aquest país. Que n'és de difícil el que fan cada tarda ell i la seva parada de personatges. Amb quin enginy capturen l'ànima dels imitats i de la societat sencera. Es nota que estimen la ràdio, o sigui els oients, i que saben tractar-los amb ofici. En Clapés em recorda Joan Capri, l'etern pessimista. Obre la boca i ja rius. Com el dia que va recollir el Premi Nacional a la seva trajectòria i va dir al jurat: "Gràcies, però si arriben a trigar una mica més, me'l donen pòstum".

Roures: "Mediapro saldrá a cotizar a Bolsa en dos años"

ENTREVISTA JAUME ROURES Socio fundador de Mediapro / El grupo audiovisual quiere financiar su plan de internacionalización.

J. Montalvo, Madrid

Veinte años después de fundar Mediapro, junto a Tatxo Benet y Gerard Romy, Jaume Roures cree que el grupo está preparado para dar el gran salto a los mercados de capitales. La empresa, que nació en 1994 en un pequeño local en alquiler en la barcelonesa carrera de Riu de l'Or, con la aportación de estos tres socios, cuatro empleados y un contrato para producir el Festival de Jazz de Andorra, es hoy una multinacional que emplea a 3.500 personas en quince países, con presencia en toda la cadena de valor audiovisual, desde los derechos de emisión a la producción de contenidos, pasando por los servicios técnicos y la transmisión.

En una entrevista con EXPANSIÓN, Jaume Roures (Barcelona, 1950) desvela que la compañía planea salir a Bolsa "en dos o tres años, cuando se termine de clarificar el panorama audiovisual en España -venta de Canal+, eliminación de canales de televisión- y el mercado se estabilice". Para entonces, Roures calcula que "entre el 50% y el 60% de los ingresos de Mediapro se generarán fuera de España", por lo que la colocación en los mercados "servirá para captar capital y financiar el plan de crecimiento en el exterior".

Previsiones

Este año "facturaremos 1.450 millones de euros, con un resultado bruto de explotación (ebitda) cercano a los 100 millones de euros y un balance saneado, con una deuda inferior a los 180 millones de euros", explica Roures, un tama-

LAS CIFRAS

Mediapro ha cerrado el último ejercicio con unos **ingresos** de 1.387 millones y un **ebitda** de 91 millones. El grupo, que emplea a 3.400 personas, logró un **beneficio neto** de 122 millones en 2013 y ha reducido la **deuda** a 240 millones.

ño "que aconseja una salida a Bolsa para dar el salto". Para el socio de Mediapro, "la crisis nos ha afectado a todos, pero también abre posibilidades nuevas y oportunidades de negocio que queremos aprovechar".

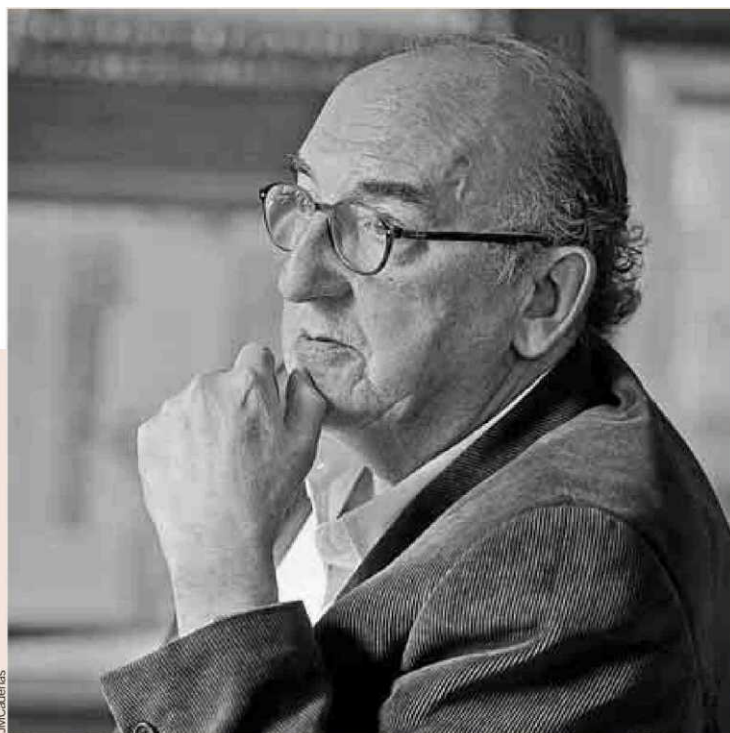
En los últimos diez años, Mediapro ha multiplicado por cinco su facturación y la empresa ha crecido al mismo ritmo en creación de empleo y diversificación. Pese a este

salto, Roures, Benet y Romy conservan la participación de control del grupo (el 51%), al que se han unido el gigante de la comunicación WPP; Torreal, el brazo inversor de Juan Abelló; y el grupo audiovisual mexicano Televisa.

Según Roures, "en este negocio, la estabilidad es la mejor garantía de rentabilidad", una máxima que aplica tanto al accionariado como a la gestión de derechos deportivos y a los contratos de producción audiovisual. "Cuando haces un buen trabajo de producción tienes más acceso a hacer con los derechos de un evento y viceversa", explica Roures.

Crear mercado

Sin embargo, reconoce que el rápido crecimiento del grupo ha cogido a los fundadores con el pie cambiado y la empresa ha necesitado "formalizar la estructura empresarial", una mayor profesionalización de la gestión a la que también contribuirá la colo-

Jaume Roures, socio fundador de Mediapro, durante la entrevista con EXPANSIÓN.

“En el negocio audiovisual, la estabilidad es siempre la mejor garantía para obtener rentabilidad”

cación en Bolsa. Según asegura Roures, desde sus orígenes Mediapro ha tenido que "crear nichos de negocios y nuevos mercados" para crecer, un ejercicio que también han tenido que repetir en su

“Entre el 50% y el 60% de la facturación de Mediapro se generará fuera de España en el próximo año”

expansión internacional, desde Estados Unidos a Brasil, pasando por Oriente Medio, Francia, Reino Unido, Bélgica, India y Gabón.

Como muestra, el socio fundador de Mediapro expli-

“No nos hemos limitado a vender derechos, hemos creado lazos nuevos con los clubes de fútbol”

ca que, en la gestión de los derechos del fútbol, uno de sus grandes negocios, "no nos hemos limitado a vender derechos o a producir los partidos, hemos creado lazos nuevos con los clubes de fútbol que van más allá de los derechos deportivos, como la búsqueda de patrocinadores desde Oriente Medio hasta China".

"Telefónica y Canal+ son buenos clientes"

La gestión de derechos deportivos está en el ADN de Mediapro y representa un tercio de su facturación total, un porcentaje similar al de la producción de contenidos y los servicios audiovisuales, que conforman las tres patas de la multinacional.

A la competencia tradicional de Canal+ en este negocio, se ha sumado ahora Telefónica con la compra de derechos de emisión de Fórmula 1 y motociclismo. Jaume Roures

se muestra tranquilo ante estos cambios y asegura que "en los veinte años que llevamos operando nunca hemos sido los únicos actores del mercado, que no ha dejado de reconocer nuestro papel".

En este sentido, Roures considera a Telefónica y a Canal+ "dos buenos clientes de Mediapro". A la plataforma de televisión de pago, además de venderle los derechos de emisión de la Liga, "le producimos gran parte de su pro-

gramación". En la Fórmula 1, cuyos derechos tendrá Telefónica para su emisión de pago desde 2016, "aspiramos a producir las retransmisiones".

En todo caso, Roures entiende que todos estos movimientos "representan más oportunidades de negocio para nosotros". Así, recuerda la relación de Mediapro con Al Jazeera, con la que tiene contratos de producción y servicios en Francia, Golfo Pérsico

y Estados Unidos. Abunda en esta idea al recordar que, "en los últimos años, recibimos propuestas para trabajar con los grandes operadores mundiales, como la FIFA, el canal estadounidense ESPN o Direct TV".

También considera el socio de Mediapro una oportunidad "la centralización de la venta de derechos de la Liga por parte de los clubes desde 2016", por los que pujará la compañía.

Más diversificación

En este afán de crear nuevos mercados se enmarca también la actividad de Mediapro Exhibitions, "que factura ya 20 millones de euros al año", con proyectos como los Museos del Real Madrid y del FC Barcelona, y el Museo de Fernando Alonso, en España; o los del AC Milan y de la Confederación Brasileña de Fútbol, para el Mundial de Brasil, del que también tiene los derechos de emisión para TV.

De izda. a dcha., José Antonio Lorente, Gemma Martín, Juan F. Delgado, Paco Lobatón, Maite Álvarez y Serafín Castro en el plató del programa

«Informe Lobatón», contra los criminales

El periodista estrena mañana su nuevo programa en el que intentará arrojar luz sobre los casos más asombrosos de asesinatos en España

G. Granda - Madrid

En abril de 2003 una mujer con aspecto frágil y vestida de doctora asesinó en pleno ataque psicótico a tres personas en un hospital de Madrid. Éste es uno de los cientos de casos que han asombrado a la sociedad española en los últimos años. Lejos de la actualidad, y, en muchos casos, olvidados por los medios, existen expedientes abiertos por toda nuestra geografía que requieren de una investigación concienzuda que ayude a aclarar los aspectos más sombríos del crimen. Paco Lobatón, referencia del periodismo de investigación con aquel «¿Quién sabedónde», vuelve activamente a la pequeña pantalla para desgranar los casos criminales más sobrecogedores en «Informe Lobatón», que se estrena mañana a las 22:30 horas en el canal Crimen+Investigación, y se rodea de un grupo de especialistas que analizarán a fondo todos los puntos de vista posibles para aportar la mejor información al espectador.

Equipo de especialistas

Según Lobatón se trata de un programa que hace falta, ya que hay un tratamiento exagerado en casos actuales «que no ayuda al mejor conocimiento de los casos, ni a fortalecer a la opinión pública» frente a este tipo de criminalidad. El programa consta en su primera entrega de seis capítulos monográficos dedicados a sucesos que asombraron a la sociedad española por diversos motivos. A la hora de hacer la selección «se establece un diálogo entre la cadena y mi equipo de producción, Redacción 7. Con una mirada objetiva que tiene que implicar dos valores: uno de actuali-

dad, pero en un sentido amplio, no inmediato, y otro, que los temas contengan elementos que resulten ilustrativos para poder aportar una explicación desde el punto de vista jurídico, forense, policial, etc». No se trata pues de un coloquio en el que aparecen los cinco especialistas. «Según la naturaleza de la historia elegimos a dos o como mucho a tres de ellos y hay un intercambio. Está resultando muy enriquecedor porque se complementan perfectamente», afirma el periodista.

COMPROMETIDO CON LOS DESAPARECIDOS

Cuando se le pregunta por su futuro, el periodista explica que «este encargo es tan importante para marcar una nueva etapa que estoy muy concentrado en él. Pero yo, que había hecho una retirada táctica, forzado por las condiciones objetivas en mi calidad de productor, una vez que el motor se pone en marcha tenía ganas de más horizontes. Sí que estoy barajando otros proyectos muy en la línea documental. Y no dejo de estar comprometido con el tema de los desaparecidos. Con las asociaciones seguimos tratando de encontrar alguna manera de hacer que se sepa de su lucha».

El equipo del que se ha rodeado para abordar los casos destaca por su amplio abanico de especialidades. Está formado por el comisario principal honorario Serafín Castro, diplomado en criminología, que aportará la perspectiva policial; la fiscal Gemma Martín, que ejerce en la Fiscalía Provincial de Barcelona desde 2011; el psicólogo Juan Francisco Delgado; la profe-

sora de Derecho Penal en la Universidad de Carlos III de Madrid, Maite Álvarez, y el cate-drático forense José Antonio Lorente. Ellos ayudarán a desvelar las claves de cada caso desde el punto de vista de las víctimas, pero también desde la de los criminales. «Hay que matizarlo. No tengo previsto ni la cadena ha pedido entrevistas a los malos, digamos. Tratamos de tener una mirada que sea muy completa, que intente explicar las causas. Ése es el sentido de esa expresión: bucear en los

motivos que puede haber detrás», aclara Lobatón. Entre los casos a analizar en esta primera temporada destaca el de Casterina Carrillo, asesinada en Puente Genil (Córdoba) en 1995 y en el que tras ser contaminado el escenario del crimen y sin tener los actuales medios para procesar el ADN, sólo queda la eventual aportación de la ciudadanía para intentar solucionar el desamparo en que quedó la familia. En el programa de mañana se analizará el asesinato a manos de un cliente de la abogada Rosa Cobo en 2012. Y en las semanas siguientes el de la doctora Noelia de Mingo, el asesinato de dos

policías por un violador de permiso peniten-ciario, y dos casos ocurridos en Valdepeñas (Ciudad Real) en 1993 con el asesinato de una pareja de novios, Ángel y Sara, y en 1998 con la desaparición de la joven Rosana Maroto. Lejos de ejercer tan sólo de presentador, «ahora se trata de hacer una producción nacional y con recursos propios».

AUDIOVISUAL

¿Quién apaga la televisión?

El Supremo pregunta qué organismo tiene que cumplir la sentencia que ordenó cerrar nueve canales ● Industria afirma que se ejecutará “pronto”

ROSARIO G. GÓMEZ
 Madrid

El Tribunal Supremo, que hace más de un año anuló nueve canales de televisión por haber sido adjudicados sin concurso público, ha preguntado a la Administración quién tiene que apagar esas emisoras. En una resolución de principios de marzo, la Sala Tercera de lo Contencioso-administrativo expone que le comunique “qué órgano es responsable de su cumplimiento”. El Supremo ya resolvió el 18 de diciembre de 2013 un auto sobre el incidente de la ejecución, pero desde entonces el Gobierno no ha movido ficha. La cuestión es si la orden de llevar a negro parte de la TDT (nueve de las 24 emisoras privadas de cobertura nacional) debe darla el Consejo de Ministros o Industria, que asume las competencias en materia audiovisual.

Mariano Rajoy tiene sobre la mesa una sentencia difícil de resolver. Hasta ahora ningún miembro del Ejecutivo ha explicado cómo ni cuándo la cumplirá. El ministro de Industria, José Manuel Soria, se limitó ayer a comentar que no se abordará en el próximo Consejo de Ministros, pero que se hará “pronto”.

En principio, son nueve las señales que deben cesar (tres de Atresmedia y dos por parte de Mediaset, Veo TV y Net TV, respectivamente). Aunque la compañía que recurrió las adjudicaciones —firmadas durante la etapa de José Luis Rodríguez Zapatero— no se conforma con el apagado de estos canales. Infraestructuras y Gestión 2002 ha presentado un nuevo recurso, admitido a trámite por el Supremo, en el que plantea que otras ocho licencias fueron otorgadas (a los mismos operadores) sin que mediara un concurso. En este caso se verían afectados un canal de Net TV, otro de Veo TV, dos de Atresmedia y cuatro de Mediaset.

El Tribunal Supremo ha anulado nueve de los 24 canales privados de cobertura nacional. / GETTY IMAGES

La empresa que recurrió al tribunal pide que se anulen otras ocho señales

El Gobierno dice que garantizará una oferta “muy amplia”

El abogado del Estado había argumentado que el Supremo no debía admitir el recurso de Infraestructuras y Gestión 2002, una empresa con sede en Vitoria y dedicada a la distribución de señales de televisión, porque no optó en su día a las concesiones.

A la espera de lo que pueda ocurrir con estos canales, el Gobierno quiere aprovechar el reparto del dividendo digital (la li-

beralización de una parte de las frecuencias que ocupa la televisión para cedérselas a la telefonía móvil) para reajustar el panorama audiovisual y cumplir la sentencia del Supremo.

Las cadenas de televisión tienen que desocupar la banda de frecuencias de 800 Mhz en enero de 2015, aunque el Gobierno español se había comprometido a adelantar un año este proceso. Pero los operadores de telecomunicaciones no parecen tener demasiada prisa por instalarse en esa parte del espacio radioléctrico para dar telefonía 4G. El secretario de Estado de Telecomunicaciones, Víctor Calvo-Sotelo, reconoció ayer que el plan diseñado va “claramente con retraso”, aunque quiso dejar claro que España cumplirá los compromisos con Europa. Dijo, además, que se abordará de la manera más sencilla posible para los ciudadanos y que se seguirá garantizando una oferta “muy amplia de TDT”.

Para los usuarios, el principal problema que supone el *baile* de canales es la necesidad de resintonizar las emisiones. El Gobierno podría evitar el gasto que en principio suponía adaptar las antenas colectivas en más de un millón de edificios concentrando los canales en el ancho de banda que ahora ocupan, permitiendo que por un múltiple viaje más de cuatro señales. Tecnológicamente es posible, según apuntan fuentes del sector.

Otra cosa sería RTVE. La corporación estatal podría verse más afectada que los operadores privados por la reestructuración de los canales y eso le obligaría durante unos meses a emitir simultáneamente en las viejas y en las nuevas frecuencias, con el consiguiente gasto que eso generaría. Sería una factura a añadir a las frágiles arcas de la televisión pública después del recorte de 250 millones que le ha asestado el Gobierno en dos años.

ESTUDI DE LA UNIVERSITAT AUTÒNOMA DE BARCELONA

Premi a la transparència 'on line'

La Generalitat distingeix 48 ajuntaments catalans per la informació que ofereixen a les seves pàgines web municipals

JOSE RICO
BARCELONA

Mentre la regulació legal de la transparència de les administracions públiques segueix acumulant endarreriments, una colla d'ajuntaments catalans han fet els deures pel seu compte. La Generalitat va premiar ahir 48 consistoris per «la qualitat i la transparència de la comunicació pública local», és a dir, per oferir a les seves pàgines web municipals la informació bàsica per exercir un elemental control democràtic. Són 48 de 947, cosa que significa que en els altres 899 portals oficials no es troben, encara avui, dades fonamentals, com el pressupost, les actes de govern o el nom de l'alcalde i els regidors. Tres ajuntaments obtenen una puntuació de 10 en matèria d'accessibilitat i comunicació: Sabadell, Esplugues de Llobregat i Sant Feliu de Llobregat.

Aquests resultats són fruit d'un estudi continuat del Laboratori de Periodisme i Comunicació per a la Ciutadania Plural de la UAB, que ha constatat com molts consistoris s'han posat les piles en transparència *on line* després del demoli-

dor informe de l'any passat, en què el 93% de les corporacions locals obtenien un suspens. Les dades, que es plasmen en un «**mapa de bones pràctiques**» interactiu, es basen en criteris merament quantitatius, és a dir, s'examina si la informació que es busca està publicada o no, sense indagar en la gestió municipal. Aquest matís explica que un dels ajuntaments que obtenen un 10 si-

gui Sabadell, la gestió del qual està sota sospita pel cas *Mercuri*.

En els últims 365 dies, el nombre de webs que han merescut l'aprovat s'ha més que doblat, i ha passat de 64 a 129; i gairebé s'han quintuplicat les que aconsegueixen notes superiors al 7,5, que han passat d'11 a 51. Avui també hi ha menys suspensos que fa un any: de 875 s'ha passat a 815. I ha descendit sobretot el nom-

bre de portals corporatius que no arriben al 2,5, que de 649 han passat a 564. El nombre d'ajuntaments que no tenen pàgina web ha passat de vuit a tres.

GRANS I PETITS // Entre els consistoris premiats figura Barcelona, amb una nota de 9,8, però no les altres tres capitals de província, que no arriben al 7,5 requerit. La població més petita

distingida ahir -en un acte celebrat al Palau de Pedralbes, presidit per la vicepresidenta del Govern, Joana Ortega- és Tavèrnoles (312 habitants), amb una nota de 7,5. Encara que la UAB ha detectat una millora qualitativa, en el 52% no apareix el nom de l'alcalde, el 64% no publica les decisions del govern i en el 70% brilla per la seva absència el pressupost. ■

CONFLICTE LABORAL

Les TV no tenen qui les dobli

► La vaga d'actors a Madrid posa en perill l'emissió de diverses produccions

MANUEL DE LUNA
BARCELONA

Si al llarg d'aquesta setmana els actors de doblatge i les empreses del sector de Madrid no arriben a un acord, la vinent començarà a haver-hi sèries de televisió (com *Castle* o *Anatomia de Grey*) que no es podran emetre doblades al castellà. Serà en aquell moment quan es plasmarà a la petita pantalla el soterrat conflicte laboral que ha portat els dobladors a convocar una vaga en demanda d'un conveni col·lectiu, «un con-

veni amb els honoraris establerts el 1993», apunta Adolfo Moreno, president d'Adoma (Associació de Dobladors de Madrid). Moreno considera que les seves reivindicacions són molt ajustades a les crisis actual, i trenquen el mite que tots els actors de doblatge són milionaris. «El que no podem acceptar és que, a sobre, ara ens vulguin abaixar els preus que es van acordar el 1993», insisteix.

El principal problema per arribar a un acord és que no existeix una

patronal d'empreses de doblatge, i les converses s'han de realitzar una per una, de manera que així es dificulten les negociacions. «Estem fent reunions, ja que tots estem interessats a treballar, però no puc aventurar si arribarem a un acord ben aviat o d'aquí unes setmanes», diu Moreno.

Davant d'aquesta situació d'impàs, diverses cadenes amb sèries afectades per aquesta vaga ja han començat buscar solucions, com és portar les seves produccions a em-

preses de doblatge d'altres autonomies. «Sabem que això està passant, però també sabem que hi ha companys que ja han declarat que no acceptaran aquestes feines», assegura Moreno, que posa com a exemple el cas català: «L'AADC (Associació d'Actors de Doblatge de Catalunya) ja ens ha comunicat el seu suport, però és clar, no tots els actors de doblatge estan afiliats a l'AADC...»

Portar a doblar les sèries a una altra comunitat és una de les opcions que s'estudien a Canal+, «però no és

l'única», apunta un portaveu de la plataforma, que assegura que, «de moment», no tenen cap sèrie d'emissió sense doblar. En canvi, el canal de pagament AXN, que amb la seva sèrie *Castle* tot just té 10 dies de marge amb l'emissió als EUA, ja planteja emetre aquesta coneguda producció «en versió original subtitulada fins que es resolgui el conflicte –explica un representant del canal–. Però, per ara, no hi ha problema. Encara tenim capítols en estoc per a uns 10 dies», insisteix.

En la mateixa situació està Fox, una de les que tenen més sèries –i més enganxades a l'actualitat– doblades. «*Anatomia de Grey* i *Modern family* són dues de les produccions que estan al límit», reconeixen des del canal, que segueix a l'espera que el conflicte se solucioni ben aviat. ▬

DERECHOS

Google y Viacom entierran la guerra

YouTube, propiedad del gigante de Internet, emitió 79.000 vídeos sin permiso

SANDRO POZZI, Nueva York

Google, la compañía más importante de Internet, y Viacom, el cuarto conglomerado de medios del mundo, acaban de resolver con un pacto extrajudicial un litigio que durante los últimos siete años atrajo la atención de los grandes actores en Hollywood —la industria musical y las compañías puntocom como Yahoo!—, por el impacto que podía tener en el negocio de la distribución de contenido digital.

El caso tiene como origen una demanda en la que Viacom, la dueña de la cadena musical

MTV y de los estudios Paramount, acusaba al buscador de permitir que se colgaran sus programas en el portal YouTube sin su consentimiento previo. Viacom pidió entonces una compensación de 1.000 millones de dólares (717 millones de euros), porque consideraba que se habían violado los derechos de autor al emitir 79.000 vídeos entre 2005 y 2008.

Los términos del arreglo entre los dos gigantes no han dado a conocer, aunque todo indica que el pacto se cierra sin que Google tenga que desembolsar un dólar. Las partes se limitan a

señalar en un comunicado que este tipo de litigios se pueden solucionar a través de diálogo. Es más, se declaran dispuestas a trabajar juntas a partir de ahora para explotar oportunidades de negocio que se presenten en el futuro.

La demanda en cuestión se cursó un año después de que Google se hiciera con la propiedad de YouTube, por la que pagó 1.650 millones de dólares (1.185 millones de euros). Ahora es uno de los servicios con más potencial para generar ingresos en la tecnológica de Mountain View. Hace un año, además, que

un juez en Nueva York rechazó la reclamación financiera que realizó Viacom, al considerarla exagerada.

YouTube, como ya señaló el magistrado en su decisión, retira los vídeos cuando el propietario de los derechos lo solicita. Pese a que Viacom apeló, la cooperación —al menos en EE UU— se está mostrando como la vía más constructiva para resolver litigios relacionados con la piratería en Internet. Además, las cadenas necesitan de Google para dar publicidad a su contenido. Ahí está el acuerdo que hace dos años firmó con Paramount.

La modificación de la Ley sobre la libertad de Prensa divide a Reino Unido

G. G.

MADRID- En Inglaterra la Prensa es noticia. Unas 200 personalidades británicas firmaron ayer una petición a los rotativos del país para que se acojan a un nuevo organismo regulador y suscriban el Royal Charter (Estatuto Real), un documento fundacional sancionado por Isabel II en octubre a propuesta de los principales partidos políticos que sienta las bases de un nuevo código ético y práctico de la profesión. J. K. Rowling, John Cleese, Maggie Smith, David Attenborough, Richard Branson, Danny Boyle y Salman Rushdie, entre otros, han estampado su firma en el llamamiento lanzado por la organización Hacked Off, que reúne a víctimas de la Prensa. Sin embargo, los periódicos nacionales se niegan a suscribirlo argumentando que atenta contra la libertad de prensa

DOS BANDOS
Unos apoyan el
Royal Charter,
mientras que la
Prensa se niega
a suscribirlo

y abre la puerta a posibles injerencias del Gobierno. En su lugar proponen la Organización Independiente de Estándares de la Prensa (Ipsa) que tendría la capacidad de gestionar las quejas e imponer multas y que cuenta con el apoyo del 90% de las publicaciones británicas. El Royal Charter recoge las recomendaciones hechas por el juez Brian Leveson, que investigó el escándalo de las escuchas que llevó al cierre de «News of The World». Al mismo tiempo que se firma la petición de Hacked Off, un informe elaborado por la Asociación Mundial de Periódicos y Editores de Noticias (WAN-IFRA), encargada de defender y promover el periodismo de calidad y la integridad editorial, sostiene que el Gobierno de Reino Unido debe tomar medidas para asegurar los estándares de la libertad de Prensa y advierte de que cualquier restricción de las actividades del colectivo de medios británicos tendrá efectos nocivos en todo el mundo. Según dicho informe, «la falta de garantías reales que consagren la libertad de Prensa somete a una gran incertidumbre el ejercicio del periodismo en Reino Unido». También detalla la interferencia del Gobierno en la independencia editorial del periódico «The Guardian».

Soria: "La compra va en la dirección marcada por la UE"

AGENCIAS Madrid

El ministro de Industria, Energía y Turismo, José Manuel Soria, dijo ayer que la compra de Ono por parte de Vodafone "va en la dirección marcada por la UE, compartida por el Gobierno de España, de asistir en Europa a una mayor consolidación del sector de las telecomunicaciones". El ministro destacó que "no tiene mucho sentido para la capacidad de competir que en Estados Unidos haya tres grandes operadores, dos en China y dos en Japón, y que en Europa haya más de 80 o 90 operadores".

"Desde el punto de vista de una iniciativa empresarial, la compra de Ono por Vodafone tiene toda su legitimidad", afirmó el titular de Industria.

BONO SOCIAL

● **Soria dijo que** el descuento en el recibo de la luz del que pueden beneficiarse los consumidores vulnerables es del 20%, inferior al límite del 25% del borrador del real decreto remitido al Consejo de Estado con el nuevo mecanismo de revisión de precios.

En la misma línea, el secretario de Estado de Telecomunicaciones, Víctor Calvo-Sotelo, señaló que la compra de Ono supone una muestra de confianza en España y añadió que este tipo de operación no hubiera podido ocurrir en la situación de hace dos años.

Calvo-Sotelo admitió que el Gobierno va "claramente con retraso" frente a su plan original para liberar las frecuencias de 800 MHz ocupadas por los canales de televisión. Calvo-Sotelo dijo que la sentencia del Supremo de marzo de 2013, que obliga al cierre de nueve canales de TDT "vino a alterar" los planes del Gobierno, que se había planteado llevar a cabo esa liberación del dividendo digital en enero de 2014.

Con respecto al cese de emisiones de estos canales de TDT, Soria señaló que se producirá "pronto" aunque no precisó cuándo se tomará la decisión definitiva.

GUARDÓ

Eliseo Oliveras, premi Ernest Udina a la trajectòria europeista 2014

EL PERIÓDICO
BARCELONA

L'actual degà de la premsa espanyola entre els corresponsals de la Unió Europea i corresposnal a Brussel·les d'EL PERIÓDICO DE CATALUNYA, Eliseo Oliveras, ha guanyat la novena edició del premi Ernest Udina a la Trajectòria Europeista, que atorga anualment l'Associació de Periodistes Europeus de Catalunya (APEC). La Menció Honorífica del premi de l'APEC ha recaigut en la web www.cafebabel.com.

Eliseo Oliveras (Figueres, 1958) ha estat premiat per haver-se convertit, segons l'APEC, en un referent de «professionalitat, compromís, singularitat i esperit europeista» per als periodistes europeus i el públic lector. L'APEC considera que, en un any d'eleccions europees, són més importants que mai periodistes com Eliseo Oliveras, que segueix la participació ciutadana a la Unió Europea a través de la consolidació del Parlament Europeu amb l'últim Tractat de Lisboa.

La junta de l'APEC ha destacat tant la seva tasca de corresposnal a Brussel·les des de finals del 1995 com la de degà de la premsa espanyola entre els corresponsals davant la UE, després d'agafar el relleu al periodista Ramón Rodríguez Lavín, l'octubre del 2012. Oliveras va seguir de prop el procés d'integració europea des de la recta final de les negociacions d'adhesió d'Espanya a la llavors CE. El 2003, va rebre el premi de Periodisme Europeu Salvador de Madariaga. ≡

INTERNET

SELECCIÓ DE LES NOTÍCIES DEL SEU INTERÈS

Col·legi
de Periodistes
de Catalunya

Data	Titular/Mitjà	Pàg	Docs.
19/03/14	Rafael Poch, un tipus dur a Kíev (amb el permís de Ramon Barnils) / Media.cat - Observatori crític dels mitjans	27	2

Periodisme i Mitjans de comunicació

SELECCIÓ DE LES NOTÍCIES DEL SEU INTERÈS

Col·legi
de Periodistes
de Catalunya

Rafael Poch, un tipus dur a Kíev (amb el permís de Ramon Barnils)

Dimecres, 19 de març de 2014

El tipo duro es ese Rafael Poch, corresponsal de este periódico en Moscú [...] Se introdujo, junto con sólo otros dos periodistas, pertenecientes a medios de comunicación de nombradía internacional y muy popularizados, en el avión que de Moscú a Crimea iba a recuperar a Mijail Gorbachev y a su política [...] La personas que conocen la nombradía de los otros dos periodistas o de sus medios y no conocen a Rafael Poch se preguntaron qué hacía él allí entre aquellos dos monstruos del oficio. A quien esto suscribe le extrañó la presencia de los otros dos al lado de Rafael Poch . Ho escrivia en Ramon Barnils el 1991 a les pàgines de La Vanguardia , en un article que portava per títol Rafael Poch, un tipo duro . Fa uns mesos vaig poder entrevistar Rafael Poch, que continua sent corresponsal del rotatiu de Godó, ara a Berlin, tot i que aquestes darreres setmanes escriu des d'Ucraïna. Hi vaig parlar pel llibre Vint i Ramon Barnils (Edicions Dau, 2013). El periodista havia conegut Ramon Barnils a la redacció del Solidaridad Obrera , la revista de la CNT. Barnils va ser durant un any (1978-79) el director de l'òrgan oficial dels anarcosindicalistes. I Rafael Poch era una de les bèsties salvatges, en paraules del mateix Poch, que conformaven la redacció de la Soli , com es coneixia popularment la revista. I va ser en aquella redacció que Poch va rebre les primeres i úniques lliçons de periodisme que li han ensenyat de periodisme: Ens va explicar IABC del periodisme. Amb ell vam aprendre el més bàsic [...] Del que es tractava era de transmetre informació útil per al lector. El mestre era Ramon Barnils. Poch és el mateix periodista a qui aquests dies hem de recórrer si volem entendre què passa a Ucraïna. Si ens informem de l'assumpte únicament per TV3 o Catalunya Informació (per citar dos mitjans dels que hauríem desparar que anessin més enllà del titular i actuessin realment com a servei públic) no sortirem de pensar que Putin és un malvat que vol apartar Ucraïna dels valors democràtics europeus (tot i que sha de reconèixer que amb Nicolàs Valle com a enviat especial la cosa ha millorat). Però ens quedarem molt lluny d'entendre bona part del que realment passa a l'est d'Europa. Si seguim les cròniques que Rafael Poch ha anat publicant a les pàgines de La Vanguardia i, sobretot, al bloc que té a la web del mateix rotatiu entendrem que tot plegat és molt més complex i que la Unió Europea ha estat jugant amb foc. Resumit pel mateix Poch: El deseo de forzar el ingreso de Ucrania en la OTAN y de extender las bases americanas hacia las mismas barbas de Rusia, han acabado con un zarpazo del oso moscovita. El resultado; un claro peligro de guerra civil en Ucrania, la anexión de Crimea con violación de la integridad territorial ucraniana, y una inusitada tensión con Rusia . Després daquell curset accelerat de periodisme que us va fer el Barnils a la redacció de la Soli , vas estudiar la carrera?, li vaig preguntar a Rafael Poch quan el vaig entrevistar. No. Sempre vaig pensar en les facultats de Periodisme com una cosa inútil, tot i que potser mequivoco. [...] El Ramon sempre ens deia que el periodisme no és una cosa que s'estudiï, sinó que és un ofici que s'aprèn amb la pràctica. I també els deia que, malgrat que al sindicat del metall els interessés molt que el comunicat que havien fet

Audiència: 4.190

Ranking: 4

VPE: 12

Pàgina: 2

Tipologia: blogs

sortís íntegre a la revista, ells lhavien de convertir en notícia, perquè sinó allò no sho llegiria ningú. I que ja nhi havia prou de titular El moviment llibertari o Sobre la darrera reunió . Subjecte, verb, predicat. La fórmula era vàlida el 1978, el 1991 i ho continua sent avui en dia. Si li afegim que el periodista ha dexplicar el que succeeix, malgrat que pugui molestar, la recepta no ha de fallar. Això sí, com els deia Ramon Barnils als seus alumnes, ja fossin a una aula universitària, a un curs descriptura o a la redacció dun mitjà de comunicació: El requisit és tenir el do de lescriptura. El resultat es diu Rafael Poch. I Vicent Partal. I Rosa Serra. I Jordi Beltran. I tants daltres.